

SVENSK MUSIKTIDNING



N:o 12.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 1497.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 4 September 1903.

Expedition: Vallingatan 11.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspris 20 öre pr petitråd.

23:e Årg.

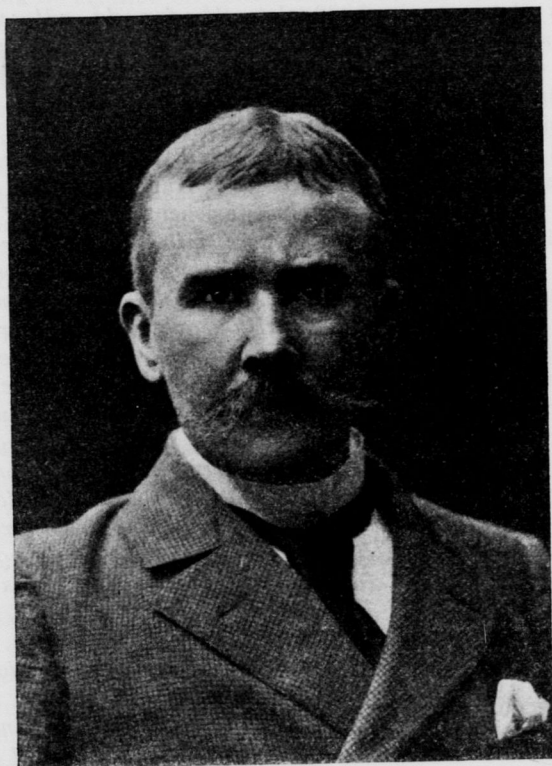
Tvenne 50-åringar.

Emil Sjögren. — Richard Henneberg.

I fråga om bemärkelsedagar i lifvet intaga födelsedagarna ett framstående rum. De äro milstenarna på vägen. Bland dessa fäster man sig särskildt vid en som bär talet 50 och visar att där passerar man lifvets första halfsekel. Denna gränsskillnad ha två af våra mest ansedda och sympatiska ton-

konstnärer under denna sommar uppnått. Att icke någon större och allmännare hyllning af dem därvid förekommit har sitt dubbla skäl däruti, att såväl de själfva som en stor del af andra stockholmare tillbringa sommaren på vidt skilda trakter utan att man vet hvar man har hvarann. Några invigda hade emellertid uppsårat dem och på deras resp. födelsedagar bringat dem en hyllning, äfven genom införande af deras porträtt i dagspressen. En och annan af Emil Sjögrens vänner hade också kunnat, med känedom om hans sommarresidens, bringa

honom lyckönskningar. Rich. Henneberg, kapellmästaren, kunde af flere anträffas på sin högtidsdag. Då Sv. Musikt. redan i början af juni började sin sommarrast, ha vi ej förr än nu kunnat ägna jubilarerna den uppmärksamhet, som tillfället fordrat, men det är icke för sent ännu att tillönska dem en hälsorik och lycklig bana samt krafter till fortfarande fruktbarande och hedrande verksamhet i konstens tjänst under kommande decennier. En blick på deras lif och verksamhet hittills vilja vi nu kasta. Det har dock, som bekant, skett ett



Emil Sjögren.



Richard Henneberg.

par gånger förut, senast, i all korthet, vid den stora utställningen 1897 i sammanhang med de då anordnade musikfesterna. År 1884 inflöt i denna tidning en biografisk uppsats af A. L. om Emil Sjögren — vi börja här med honom såsom den äldste — och anför en del af hvad som då yttrades om honom.

Johan Gustaf Emil Sjögren föddes här d. 16 juni 1853, son af en klädeshandlare härstädes. Efter genomgångna fyra klasser i elementarskolan — där det unga konstnärsgryet mera tilltalades af historiens konkreta studium, men däremot icke alls af matematikens abstrakta problem — fick han anställning i Isidor Dannströms instrumenthandel. Samtidigt genomgick han konservatoriet, där han eröfrade den ena jettongen efter den andra och där han hufvudsakligen studerade orgel och piano, hvaremot kompositionen ej gick med samma fart; det låter ock tänka sig, att den unge nyromantikerns spelande och oroliga fantasi ej rätt väl skulle förlikas sig med den klassiskt formstränge Herman Berens. Emellertid utgaf han 1876 sitt första sånghäfte, *Fyra dikter* till ord af H. Ibsen och Bj. Björnson (Agnes, »Jeg giver mit dikt till våren», Det förste möde och Dulgt Kjærlighed). Sångerna vunno rätt mycket bifall. Samma år skref han en *Sorgmarsch* i anledning af H. M. Enkedrottning Josefinas död d. 7 juni 1876. De gripande vackra harmonierna i denna föreföllo dock den tiden för djärft nymodiga likasom i sånghäftet op. 2, som på visst håll skarpt klandrades af kritiken. Och hvad innehöll då detta häfte? Jo först och främst *Bergmanden*, en af Sjögrens nu erkänt yppersta sånger, samt de vackra *Romans* och *Serenad*, alla för bas*. Johannes Elmblad tillhör hedern af att först ha gjort »Bergmanden» känd äfven i utlandet. Man började få begrepp om att det fanns musikaliskt snille hos den unge komponisten, en mäktig och original inspiration, om än hans sångmö ej kunde göra sig förstådd för den stora allmänheten. Sjögren fann sig emellertid behöfva ytterligare kompositionsstudier och fick så tillfälle att i Berlin 1879—80 genomgå en grundlig skola under den fräjdade Fr. Kiel i kontrapunkt och K. A. Haupt i orgelspel. Såsom en frukt af dessa studier torde man få betrakta det *Preludium med Fuga* som han utgaf 1880 såsom op. 4. Den växande inre mognaden åter röjer sig framför allt i de samma år utgifna *Sju sånger ur Tannhäuser* af Holger Drachmann, under opustalet 3 utgifna af Musikaliska konstföreningen. Om dessa heter det i den nämnda biografien att »om de ännu icke visa

någon fast utpräglad originalitet, röja de likväl så mycket af melodisk gestaltningförmåga i sången, klangsinne i ackompagnementet och rörande blidt svärmeri i stämningen, att en offentlig utmärkelse endast var en skyldig gärd åt talangen». Följande år finner man i »Victoria-album» (utg. vid kronprinsparets förmålning) en ståtlig 4-händig *Festmarsch* af Sjögren. På pianomusikens område vann han 1883 med *Erotikon* (5 stycken) första priset i Köpenhamn vid en skandinavisk täflan. Till hans tidigare verk höra *Spanska sånger* (op. 6), *Bacchanal* (op. 7) för soli, kör och orkester, ur hvilken sedan en *Dryckesvisa* utgifvits för bariton med piano, samt sånghäftena *Slafvens dröm* och *Contrabandieren* (op. 8 o. 9). I början af 1880-talet ingick i denna tidning ett par sånger af honom, *Skönt är när grönskan sänder* (ord ur »Les orientales» af V. Hugo) och *Det driver en dug over Spangebros*, en af Sjögrens bästa, mest populära sånger, sedan utgifven i ett häfte *Fyra sånger* af Ernst van der Recke (op. 11), vidare utgörande: »I Vaaren knoppes en lind så grön», »De röde roser i lunden stå», »Og kan min Hu du ej förståe». Såsom op. 12 följer *Six Lieder* aus Julius Wolffs »Tannhäuser», für eine Singstimme mit Piano. 2 Häften.

Innan vi ytterligare betrakta Sjögrens tonsättningar må några biografiska data om honom anföras. Återkommen från Berlin 1880 hoppades han vinna anställning vid Adolf Fredriks kyrka efter Oppfelt eller vid konservatoriet efter Gustaf Mankell men hans förhoppningar gäckades och han fick i stället en blygsam plats som organist vid Franska Reformerta kyrkan. Genom svenskt och danskt mäcenatskap sattes han 1884 i tillfälle att ytterligare göra musikstudier i utlandet. Återkommen till hemlandet anställdes han som lärare i Richard Anderssons 1886 inrättade musikskola och erhöll slutligen 1891 organisttjänsten vid St. Johannes kyrka härstädes och invaldes påföljande år till ledamot af Musikaliska akademien. Sjögren hör sedan några år tillbaka till dem som åtnjuta statens komponistgage och utom sin verksamhet som tonsättare framträder han emellanåt på konserter såsom pianist, hufvudsakligen som ackompanjator.

Sjögrens kompositioner utgöra förnämligast solosånger och pianostycken, hvartill kommer musik för orgel, violin och piano samt några flerstämmiga sånger. Till hans större kompositioner höra 3 *Sonater* för violin och piano, hvaraf N:o 1 (op. 19, från 1886), i G-moll och N:o 2 i E-moll äro utgifna af Peters i Leipzig. N:o 3 i G-moll spelades först 1900 å en af Aulin-kvartettens soaréer. Ännu yngre är en *Pianosonat* i E-moll, tillägnad mr Lucien Wurmser, som spe-

lade densamma vid sitt konserterande här i nov. 1901. För orkester har han komponerat *Festspel*, tillegnadt sällskapet »Gnistan» i Göteborg (arr. för piano af L. G. Bratt) och *Heliga tre konungars ökenvandring*, fantasi (äfven arr. för piano). Förutom sonaterna har han skrivit *Lyriska stycken* för violin och piano, 2 häften. — Vi vända oss nu till de öfriga pianokompositionerna med angifvande af kända opustal och utgifningsår. Af dem finna vi de förträffliga *Ser Novelletter* (2 H. op. 14) och *På vandring* (2 H. op. 15); *Stimmungen* 8 Clavierstücke (op. 20), *Tankar från nu och fordom* 7 stycken (op. 23), *Polka Caprice* (1887), *Nenia* till minne af Anna Klemming (arr. för orgel och orkester af Tor Aulin), *Fyra Skisser* (op. 27. 1890), *Stemninger*, 2 H., *Lyriska dikter* (1899) *Bilder och Utkast* 2 H. (1900), 2 *Impromptus* (1902), *Preludium & Intermezzo*, *Impromptu*, *Nordisk Dithyramb*.

Af sånger med piano har Sjögren skrivit en mängd. Utom nämnda samlingar har han utgivit *Tre Sånger*, *Fem Sånger* ur skådespelet »Bil-tog», *Fyra nya Sånger*. Af större sådana märkas *Der Gräfin Fluch* för bariton (1835), med orkester af Tor Aulin, *Fogden på Tenneberg* för bariton och orkester (arr. med pianoackomp. 1890). *Kantat* vid invigningen af Johannes kyrka (1890), hvarjämte må nämnas *Kantat* vid minnesfesten öfver Berzelius 1898, för soli, kör och piano; vidare: *Dikter* af J. P. Jacobsen (op. 22): 1 *I serraljens lustgård*, 2 *Dröm*, 3 *Alla mina drömmar*. Enskilda sånger som utgifvits äro från slutet af 1880-talet: *Så far då väl*, »Ro ro ögonsten», *Ditt milda ögas frid*, *O, säg du kära*, *Det komma skall en sorgens tid*, *I Italiens lustgård*, *Aftonstjernan* (Bassångarens album), *Smyg varm din kind*, *Allt vandrer Maanen sin vej*; från 1890-talet: *Falks sång* ur »Kärlekens komedi», *I drömmen du är mig nära*, *Fjärran på enslig stig*, *Sommarens sista ros*, *Molnet*, *Pagen*, *Silkesko over gylden laest*, *Julens alla vackra klockor ringen*, *Liten knopp, moders hopp*, *I de sidste Oieblicke*, *Lad vaaren komme mens den vil*, *Liten prins i vaggan*, *Säg om all naturen har sin fågring mist*, *Solskyar*, *Hvem staar der for Borgen*, *Serenata*, *Den afundsvärde*, *Holder du af mig*, *Tag imod kransen*, *Balladen om fru Slöje*, *Vårsång*, *Fortunios visa*, *Ditt milda ögas frid*, *Din röst*, *Ich möchte schweben*, *Jahrlang möcht ich so dich haben*, *Prinsessen*, *Holde Frau*, *Jeg ser for mit öie*, *Og jeg vil drage*, *Riddar Algotsons visa*, »Tre män satte ut sin båt», ballad; Två Frödingsdikter: *Ett drömac-kord*, *Min hustru* (sistnämnda nya 1901)... Det var elleve Svende och Två små troll äro ett par nyare, af fru Norrie sjungna sånger. Man har

* Sjögrens första kompositioner, och ännu några senare, utgafvos af den nybildade musikhandelsfirman Huss & Beer.

af Sjögren äfven en *Duett* för sopran och alt: *Ett minne*, fruntimmerstrion *Du väna ros* och *manskvartetter: Vår-luft, Töm din pokal, Du schauest mich an, Sakta, sakta, stilla sjungen* och kören *Landmanferd*. Af Sjögrens kompositioner har Tor Aulin arrangerat för orkester några piano-stycken samt sänger för violin och piano; sänger ha äfven arrangerats för piano af Peterson-Berger.

Till ofvanstående förteckning torde ett och annat ännu kunna tilläggas.

Utrymme saknas oss nu att när-mare karakterisera Sjögren som tonsättare, men det kunna vi säga att han varit en banbrytare för den nya musikriktningen hos oss och blifvit allt mer förstådd och värderad, om än hans flesta tonsättningar höra till dem som ej varda populära. Äfven i utlandet är Sjögren väl känd, och den stora tidskriften »Die Musik» innehöll med anledning af 50 års-dagen ett lyckadt porträtt af honom. Hans glada natur och vänsälla väsen har jämte hans musikaliska talang gjort honom till en favorit i vida kretsar.

Richard Henneberg, hofkapellmästaren, hade man lättare att anträffa på hans högtidsdag. Man visste att han fanns på sitt sommarresidens Lillyhill vid saltsjön bortom Vaxholm och dit begaf sig med Östanåbåten om eftermiddagen ett fyrtiotal af hans anhängare och vänner. Flaggor och åreportar vittnade för de resande om dagens betydelse då de anlände till resans mål och välkomnades af jubilaren. Denne hade fått mottaga en rik blomstergård och talrika telegram samt såsom en skänk från hofkapellet till dess omtyckte och förtjänstfulle chef en vacker och dyrbar dryckeskanna. Dagens festlighet slutade med illumination, supé i det fria och ett storartadt fyrverkeri.

En liten skiss öfver den värderade musikerns lif och verksamhet kunna vi ej underlåta att nu framlägga.

Carl Wilhelm Albert Henneberg är född i Berlin den 5 aug. 1853. Hans far, länge tillhörande operans sångscen, blef mycket populär i Berlin genom ledare af den s. k. Hennebergska sångkvartetten; hans mor var ock musikaliskt begåfvad och god sängerska. Vid 7 års ålder började ung Richard sina pianostudier, kom året därpå in i den berömda domkören och äfven i operans kör, som ofta förstärktes af gossröster. Piano- och äfven violinspel idkades därjämte. Att den klen byggde gossen hade en seg natur kan man finna då man tänker på allt hvad han hade att sköta. Från kl. 8 på morgonen till 4 skoltid, 5— $\frac{1}{2}$ 7 öfningar i domkören, så tjänstgöring på operan och hemarbete för skolan. Verksamheten vid körerna slutade han, då han, nu

14 år, började musikstudier på allvar under ledning af W. Rust, den ansedde konservatorieläraren.

Sin första utflykt som konstnär gjorde Henneberg som sextonåring. En tillfällighet föranledde den. Han satt nämligen en dag och spelade i Bechsteins pianomagasinet, då en musikälskande dam, grefinnan von Gaschin gjorde besök där. Intresserad af hans spel inbjöd hon honom till sitt gods i Oberschlesien, där han en tid fick åtnjuta pianolektioner af sin värdinna som var skicklig pianist och elev af Liszt. Återkommen till Berlin gjorde Henneberg framgångsrika konsertturer och såsom ackompaniator en längre konserttresa 1870 med operasångerskan Mallinger, Sophie Menter och violoncellisten de Swert. I Berlin anlätades han mycket för inöfning af operapartier och detta blef en anledning till att han kom att vända sig till norden. Då nämligen Oscar Arnoldson och Conrad Behrens 1871 skulle börja gästspel i Berlin blef Henneberg dem rekommenderad som ackompaniator. Bekantskapen ledde till att han och Behrens sommaren 1872 gjorde en konserttur i Norge och vid svenska västkusten. Åter i Berlin blef han där operadirigent vid en mindre teater. År 1873 är han åter i norden tillsammans med Behrens, som engagerat ett tyskt operasällskap, hvilket uppträdde i Malmö, Göteborg och Bergen med Arnoldson som gäst. Hösten samma år antog han dirigents-platsen vid musikföreningen »Harmonien» i Bergen där han stannade två år och gjorde sig känd som tonsättare genom en *Pianokvintett* och en *Kantat* för solo, kör och orkester. Från Norge begaf han sig till London, där Behrens var anställd vid italienska operan. Han dröjde där till 1875 och gjorde sig bemärkt som pianist. Hösten sistnämnda år deltog han i den första svenska Trebelli-turnéen med Conrad Behrens och harpisten Cheshire, hvarefter han återvände till Berlin. Här samlade han en operatrupp och började med den en turné i norden, först i Norge, sedan i Stockholm, där den uppträdde på Hammerska Mindre teatern med en repertoar som upptog »Trubaduren», »Judinnan», »Zar och timmerman», samt »Tannhäuser», då första gången gifven, ehuru anspråkslöst, på svensk scen. Goda sångkrafter funnos dock, däribland tenoren Ferenczy. År 1877 konserterade Henneberg åter här med Henri Wieniawski och Behrens, begaf sig därpå till London och deltog åter i en nordisk Trebelli-turné som orkesterdirigent. Henneberg hade nu förlofvat sig med en dotter till Conrad Behrens och fick fast anställning här vid Mindre teatern 1878 samt året därpå vid Nya teatern hos Josephson & Holmquist. För denna scen komponerade han sin komiska opera *Drottningens Vallfart*,

som (1882) vann mycket bifall, och dessutom musik till Ibsens »Brand», Shakspearstycken, »Lycko-Pers resa», »Erik XIV», »Diamantbröllopet» m. m. År 1885 blef Henneberg kapellmästare vid operan, och 1894 hofkapellmästare. Sedan 1885 är han ledamot af Musikaliska akademien.

Då Henneberg i oktober förra året kunde fira sitt 30 års-jubileum som orkesterdirigent blef den liflige, värderade orkesterchefen föremål för varm hyllning. Han är ock en allmänt omtyckt sympatisk personlighet, nu alldeles naturaliserad stockholmare.

Af Hennebergs kompositioner kunna, utom redan omtalade, nämnas musik till baletten *Undina*, *Tre Bellmansmelodier*, behandlade för orkester; de öfriga kunna vi nu ej specificera. Han har därjämte instrumenterat Södermans »Kung Heimer och Aslö», m. m. och skrivit balettmusik. Inom kort torde hr Henneberg ha fullbordat en opera, redan förra året omnämnd. Libretton lär vara byggd på Shakspears »Trettondagsafton». Tilläggas må att Rich. Henneberg nitiskt arbetat för Wagnerdramernas upptagande på vår operascen äfvensom att han såsom dirigent för sångkörer i Stockholm gjort sig särdeles omtyckt. Af hans rastlösa verksamhet kan man hoppas ännu många goda frukter till fromma för vår opera och vårt musikalif.

Musikkorrespondens från Kina:

»Australian Lilliput C:o.»

Näppeligen hade vi föreställt oss att komma i tillfälle till att, under en på sommaren afslutad resa till fjärran Östern, därifrån sända några meddelanden, om ej af rent exotisk art. Det blef emellertid fallet i *Shanghai*, hvarest å Lyceumteatern det i sitt slag väl enastående »*Australian Lilliput Opera Company*» med stor framgång uppträder.

Strängt taget ett operettsällskap, består detta af barn, samtliga från Melbourne, i en ålder af sex till sexton år och utgör en sorts utbildningsskola för ett annat dylikt, hvars äldsta medlemmar äro en tjugårig gamla, och hvilket i sin tur rekryterar en grupp af fullvuxna artister. Alla tre sällskapen bilda på så vis ett helt och hafva en gemensam direktion. Det sistnämnda spelar uteslutande i Australien, medan de båda förra utsträcka sina turnéer till engelsktalande länder i Afrika och Amerika, och det understundom inträffar, att de mest talangfulla sjuetterna komma att lysa såsom stjärnor jämväl i själfva storbritanniska väldets hufvudstad.

Vid den representation vi under vårt korta uppehåll i Shanghai på väg till Japan hade nöjet öfvervara, gafs *Sidney Jones'* ej minst i Stockholm så omtyckta operett *Geishan*. Om än föreställningen ej kunde undgå att verka något miniatyrmessigt, särskildt hvad beträffar de unga sjö-officerarne, hvilka, med sina feminina representanter, snarare gjorde intryck af »stiliga» sjökadetter, och miss Molly med sin allenast åttaåriga framställarinna föreföll som den allra näpnaste lilla docka vid sidan af truppens jämväl i figurlig bemärkelse mest utbildade sångerska i titelpartiet, gick det hela med hänsyn till de utförandes ålder öfverraskande ypperligt. Hvar och en i sin stad tolkade de påtagligen sina mer eller mindre tack-samma uppgifter ej allenast med större säkerhet och mera »con amore», än många försigkomna artister ådaga-lägga i sina roller, utan ock på ett sätt, som rörde både dramatisk-musikalisk uppfattning och begåfning, att ej tala om det förträffliga exekverandet af de i stycket så talrikt förekommande, graciösa danserna. Säkerheten var så mycket märkligare, som någon sufflör ej förekom. För vackra röstmedel utmärkte sig i synnerhet *Alice Pollard* — O Mimosa San och »master» *Charlie Bindloss* — kapten Katana. Ej under följaktligen, att den öfverfulla salongen med entusiastiskt bifall hälsade förevarande representation af »*Geishan*», redan en gammal förklarad favorit hos Shanghai-publiken.

Anteros.

Till

Fru Anna Hellström

vid sångarfesten i Minneapolis i juli 1903

af

D:r JOHN A. ENANDER,

redaktör för »Gamla och Nya Hemlandet».

Välkommen, sångardrottning, från älskad fosterjord,
välkommen hit, att nya lagrar vinna!
Ditt namn, ditt lof, din ära, kring
världen vida spord,
ej skola här i glömskansnatt försvinna.
»I ljufva sommarkvar, i lifvets varma
vår»,
ur hjärtans djup hon ljuder, den hälsning,
som dig når,
och barndomsminnen vakna vid ljudet
utaf sången
och mången sträng hörs klinga, som
länge varit fången.

Hur ljuft och friskt det doftar af björk
och hägg och gran
som aldrig förr å Mississippis stränder,

då ärad gäst sig bryter sin stolta segerban
med svenska toner hvart hon sig ock vänder.

Hör näktergalens drillar, hör trastens vemodsslag;
se hela nordens storhet, dess toner och behag,
och känn hvad ej kan tolkas med ord,
men blott med toner,
som öppna hjärtekamrar i jordens skilda zoner!

Din sång, du sångens drottning, för oss en
helsning är
ifrån vår hembygds skogar, berg och dalar.

Hvar ton, som höres klinga, är oss så
dyr och kär,
han kraftigt till vårt hjärtas inre talar.

Sjung fosterlandets minnen, dess ära,
framtidshopp!

De matta, trötta sinnen väck du ur
dvalan opp!

Och smid med silfvertoner — så falle
ödets lotter! —

de band, som skola ena för evigt mor
och dotter.

Med sångens ädla vapen till nya seg-
rar gack

och bind med ditt det svenska namnet
samman!

För hvarje sång vi bringa dig hjär-
tats varma tack

och glädjas såsom barn med fröjd och
gamman.

Och våra små de hviska: »Ljuf som
en ängels bön

är hennes klara stämma, så mild, så
himmelskt skön.

Men, mamma, är det möjligt, att hon
kan män'ska vara,

bed henne då, att aldrig hon ifrån oss
må fara!»

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag
har utkommit

för orgel:

OLSSON, OTTO E.: *Adagio*. Tillegnad Dir.
Alb. Lindström, organist i St. Jakobs kyrka.
Pris 1 krona.

På Carl Johnns förlag har utkom-
mit

för piano två händer:

LINCKE PAUL: *Lysmask-Idyll* (med text).
Pr. 75 öre; MORET, NEIL: *Hiawatha*. (In-
diansk legend). Pr. 75 öre; VOIGT, FRITZ:
Sei wieder gut. (Salonstück). Pr. 75 öre;
LOUISE VON TOSKANA: *Du allena!* (Dikt för
en röst. Arrangement). Pr. 50 öre.

WEBSTER, HARRY S.: *Original Cake Walk*
(Coontown chimes). Pr. 50 öre.

För en röst med piano:

LOUISE AF TOSKANA: *Du Allena!* Dikt
för en röst (c-gess). Pr. 50 öre.

För sång med piano:

Gamla svenska Dans- och Ringlekar, såsom
de dansas på Skansen. Med beskrifning öf-
ver utförandet. Pr. kr. 1: 50.

I ofvannämnda vackra orgelstycke
visar den unge tonsättaren O. E. Ol-
son samma framstående förmåga och
begåfning, som röjes i hans på samma
förlag utkomna pianostycken »*Vid Ju-
letid*», detta *Adagio* kan därför med
skäl rekommenderas at orgelspelaren.

Nyheterna på Carl Johnns förlag
höra till det lätta och populära slaget;
pianostyckena utgörande enkla melo-
diska salongsstycken. »*Lysmaskidyll*»
tillhör en balett »*Lysitrata*», och den
bifogade texten säges på titelbladet ha
»med stormande bifall sjungits af sys-
trarna Helga och Ingeborg Sandberg». Med
samma stora bifall, uppgifves sty-
cket »*Hiawatha*» ha spelats i Blanchs
kafé och Berns' salong. Namnet är
bekant genom Longfellow's liknämnda
dikt. Salongsstycket af Voigt är i
något mera »briljant» stil. — Web-
sters »*Cake Walk*» säges ha gjort
»stor succès i London och Paris». Öfver
denna nya dans får man be-
skrifning med illustrationer i ett mu-
siken bifogadt blad. — Sången af den
olyckligt bekanta prinsessan Louise
af Toskana är till ord och musik yt-
terst känslfull, tolkande smärtan öfver
»svunna ljusa drömmar» och slutande
med orden: »men flyktar än all jor-
disk lycka, min själ är din, för evigt
din!»

Häftet »*Dans- och Ringlekar*» inne-
håller 20 bekanta sådana, såsom »*Skära
hafre*», »*Nigare-polskan*», »*Domare-
dansen*», »*Simon i Sälle*», »*Räfdansen*»
o. s. v., och till slut »*Träskodansen*»
med 6 turer. Beskrifning öfver dan-
sarnas utförande, såsom det sker på
Skansen, åtföljer musiken.

Litteratur.

Kyrkosången. Sällskapet kyrkosångens vän-
ners årsskrift. Utgifven af G. T. Lundblad,
centralkommitténs sekreterare. N:o 2 april—
juni. V årg. 1903.

Musikbilaga B. till »*Kyrkosången*» 1903. I
Gudstjänstliga hymner. 1:a Häft., II Andliga
sånger af blandadt innehåll, 1:a Häft.; III
Musik för Vespargudstjänster, 1:a Häftet.

Tidskriften N:o 2 innehåller: Bref
från Orust—Kyrkosångens bilagor —
Vesperliturgier (Advents- och Tret-
tondag). — Från kretsarne.

Musikbilagan har samma format
som tidskriften och i densamma inne-
fattar afd. I: 16 hymner af Haupt-
man, Palestrina, Händel, Vulpinus m.
fl. satta af J. S. Bach. Afd. II inne-
håller: 5 sånger; Afd. III: 4 Gloria
Patri och till sist Versikel-toner 1—4.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leip-
zig, har utkommit

*Zeitschrift der internationalen Musikgesell-
schaft*. Jahrg. IV. Heft 9—11 juni—aug-
1903.

Innehållet i dessa häften är följande:

Heft 9: A. C. Kalischer (Berlin): Ein Kopierbuch der Simrock'schen Musikhandlung in Bonn vom Jahre 1797 — Hans Pohl (Frankfurt a. M.): Joachim Raff. Ein Gedenkblatt Zur Enthüllung seines Denkmals in Frankfurt a. M. — W. W. Cobbett (London): Chamber Music in London.

Heft. 10: Zum internationalen Musik-kongress. — G. R. Kruse (Berlin): Bülowiana — Arno Werner (Bitterfeld): Heimatliche Musikausstellungen — Lionel Dauriac (Paris): La Musique à Paris. — F. Götzinger (Basel): XXXIX Tonkünstlerversammlung des Allgemeinen deutschen Musikvereins.

Heft. 11: Fritz Volbach: Über Harmonie und Komplikation. — J. G. Prod'homme (Paris): Ernest Legouvé et la Musique. — Ch. Maclean (London): Hubert Parrys latest work. — C. Goos (Karlsruhe): Neue musikdramatische Werke aus Karlsruhe.

Hvarje häfte innehåller vidare: Musikberichte, Vorlesungen, Notisen, kritische Bücherschau etc., etc.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Juni 8 *Sigurd Jorsalafar*: musik af Edv. Grieg. — Aug. 19 MEYERBEER: *Hugenotterna* (Drottningen, Valentine, Urbain: fruor Östberg, Lindberg, Bartels; Raoul, Marcel, Nevers, Saint Bris: hrr Ödmann, Sellergren, Forsell, Söderman). — 20 BIZET: *Carmen* (Carmen, Michaela: fru Jungstedt, frök. Lykseth; Don José, Escamillo: hrr Nyblom, Söderman). — 21, 30 MOZART: *Figaros bröllop* (Grefvinnan, Cherubin, Susanna: fruor Östberg, Jungstedt, frk Svärdröm; Grefven, don Bazil: hrr Forsell, Malm; Figaro: hr Stiebel, deb.). — 23 DONIZETTI: *Leonora* (Leonora: fru Clausen). — 24 R. WAGNER: *Rhenguldet* (Fricka, Freja, Erda: fruor Jungstedt, Lindberg, Mandahl; Woginda, Wellgunda, Flosshilda: fru Bartels, frkn Hulting, Edström; Wotan, Donner, Froh, Loge: hrr Wallgren, Mandahl, Malm, Nyblom; Alberich, Mime: hrr Söderman, Ericson; Fafner, Fasolt: hrr Sellergren, Sjöberg, deb.). — 27 R. WAGNER: *Den flygande Holländaren* (Senta, Marit: fru Lindberg, frk Edström; Holländaren, Daland, Erik, styrmannen: hrr Forsell, Sellergren, Ödmann, Malm). — 28 W. STENHAMMAR: *Gillet på Solhaug*. — 31 v. FLOROW: *Martha* (Martha, Nancy: fruor Bartels, Jungstedt; Lyonel, Plunkett, lord Tristan: hrr Ödmann, Sellergren, Söderman).

Djurgårdsteatern. Juni 2—26 C. M. ZIEHRER: *Vagabonderna* (25/6 25:te gång). — 27 —30 *Vagabonderna*, 1:a och 2:a akt; FR. SUPPÉ: *Glada gossar*, operett i 1 akt.

Östermalmskyrkan. Juni 5 konsert af *Orfei Drängar*. Solist: operasång. C. F. Lundqvist. Dirigent: Dir. Mus. Ivar Hedenblad.

Hasselbacken. Juni 10, 17 *Stora Militärkonserter* af flera hufvudstadens musikkörer. Dirigenter: hrr J. Kjellberg, A. Bergström. — Juli 9 *Stockholms Sångarförbunds* 2:a konsert. Medverkande: Svea ligardes musikkår. — Aug. 15 *Stockholms Allmänna Sångför- enings* konsert med bitr. af K. Svea och Göta gardes musikkörer.

Vasa-Teatern. Aug. 17—21 OFFENBACH: *Sköna Helena* (Helena, Orestes: frkn R. Grünberg, Berentz; Paris, Calchas, Achilles, Menelaus, Agamemnon: hrr Allum, Ringvall, Lundin, Carlander, Lund; Ajaxarne: hrr Henning, Schwebach). — 22—31 FR. SUPPÉ: *Donna Juanita*, buffa operett i 3 akter af Camille Walzel och Rich. Genée (Donna Olympia, René, Petrita: frk Berentz, fru Meissner, frök. Kolthoff; Don Pomponio, öfverste Douglas, Gaston Dufaure, Riego Evangelista, Gil Polo, hrr Ringvall, Lund, Schücker, Bergström, Sernquist).

Föregående spelåret afslutades med gästspelet af Norska Nationalteaterns sällskap, såsom tidningens förra nummer visade. Af repertoaren var det dock endast »Sigurd Jorsalafar», den med musik försedda pjesen, som vi här hade att fästa oss vid. Emellertid afslutades gästspelet d. 13 juni med Ibsens »Keiser og Galileer», hvarefter k. teaterns portar stängdes för att åter öppnas d. 19, då det nya spelåret inträdde. Några nyheter ha ännu icke, såsom ofvan synes, bjudits. I »Figaros bröllop» har herr Malm haft ett nytt parti såsom Bazil. Med fortsatta debuter har hr Stiebel låtit höra sig som Figaro, hr Sjöberg som Fasolt i »Rhenguldet». Fruor Mandahl och Claussen stå däremot icke vidare på affischen såsom debutanter utan måtte vara engagerade.

Djurgårdsteatern gjorde lycka med Ziehrers operett »Vagabonderna», som med en lustig och oförarglig librett förenar en rätt underhållande, ehuru ej mycket originel musik och utfördes väl på alla händer. Från 1 juli hade teatern dramatisk repertoar.

Vasa-teatern började sitt spelår med »Sköna Helena», i hvars titelrol frök. Rosa Grünberg efterträdte fru Norrie. Såsom Paris hade hr Allum ett för hans utseende och röst mycket lämpligt parti. Menelaus' komiska roll passade mindre väl för hr Carlander, hvilken, likasom hr Schücker, har felet att väl mycket forcera stämman. »Sköna Helenas» efterträdarinna, »Donna Juanita», synes få och förtjäna större framgång genom lyckad rollbesättning. Handlingen innebär väl åtskilligt burleskt och orimligt, men är liflig och föga stötande. Musiken innehåller många godbitar i körer, ensembler och solosånger, hvilka alla skulle på en större scen göra sig bättre gällande. Här verkar tonstyrkan ofta något rå. Fru Meissner och frk Berentz äro utmärkta i sina komiska roller, frk Kolthoff är med sin lilla stämma rätt acceptabel. Hr Bergström är, i första rummet vokalt, ypperlig som skrifvaren och de begge gubbarne ha mycket lustiga representationer i hrr Ringvall och Lund. Hr Schücker är rätt lyckad såsom den franske löjtnanten. Operetten är praktfullt uppsatt. Densamma gafs allra först på Nya Teatern 1880 och upptogs sedan på Mindre teatern, så att den gafs samtidigt på båda någon tid i början af 1881. Hufvudrollerna på

Nya teatern innehades då af sådana krafter som fruor Östberg och De Wahl samt frök. Vendela Andersson jämte hr Arlberg. På Nya teatern kunde man jämföra fru Hjortberg med fru Östberg i den muntre kaddettens roll, fröken Löfgren med fru De Wahl i Olympias kavata parti. De begge gubbarne återgäfvos på Nya teatern af hrr Holmquist och Wagner, på Mindre T. af hrr Mallander och Sjöberg.

Om konserterna under sommaren kunna vi fatta oss helt kort. O. D.-sångarnes kyrkokonsert, inledande norska turnén, gafs naturligtvis med största framgång äfven beträffande åhörarnes antal. De stora militärkonserterna på Hasselbacken bjödo på ståtliga musiknummer under direktörerna Kjellbergs och Bergströms utmärkta ledning och hade lockat mycket folk till den vackra platsen. Kyrkonserterna hade vi ej tillfälle att öfvervara.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Den nya säsongen började den 19 augusti. Beträffande operans personal ha inga större förändringar inträdt. Herr John Forsell har fästats med engagement vid teatern och herr Axel Nordqvist har från operan öfvergått till Vasateatern, engagerad vid denna för säsongen. Till förste regissör har antagits skådespelaren, f. d. teaterdirektören August Lindberg. Bland nyheter på spelårets repertoar nämnes Tschaikowskys »Eugen Onegin» och Puccinis »La Tosca». Till våren hoppas man kunna gifva Glucks »Armida» samt Wagners »Siegfried». — Den 16 oktober lär fru Aino Achte-Renwall börja ett gästspel och uppträda i »Faust», »Romeo och Julia», »Tannhäuser» och »Lohengrin».

Biljettkuponger till operaföreställningarna tillhandahållas äfven under detta spelår. Kupongerna gälla till parkett och första raden samt säljas i häften till 100 kronor. De för parkett innehålla 28, de till första raden 25 kuponger.

Redogörelse för kgl. teaterns verksamhet under sistförflutna spelår kan först i nästa nummer inflyta, emedan utrymme därtill nu saknas.

Musikkonservatorium. Under den i maj afslutade examensperioden ha följande examina aflagts:

organistexamen: Ellen Hedén, Tyra von Sydow, Olof Holmberg, Viktor Lundqvist, Gideon Petersson, David Åhlén;

kyrkosångarexamen: ofvannämnde Holmberg, Anton Widegren;

musiklärarexamen: ofvannämnde Holmberg, Wilhelm Klein, Oskar Melander;

militär musikkonstörsexamen: Viktor Fritzell, Gustaf Holger;

specialbetyg i pianostämning: August Broman, Harald Collén, Rudolf Molde.

Stipendier och gratifikationer ha utdelats till ett sammanlagt belopp af 2,960 kr. 25 öre.

Bergs jetong för elever i organistklassen har tilldelats Ellen Hedén, Viktor Lundqvist, Gideon Petersson och David Åhlén.

Konservatoriets jetong har tillerkänts Israel Hägerstrand (violinspelning).

Utmärkelse. »*Litteris et artibus*» har tilldelats operasångerskan fru Anna Hellström.

Vasateatern öppnade sina portar för säsongen den 17 augusti med Offenbachs »Sköna Helena». Fröken Edla Hamberg och herr August Svensson äro icke engagerade här för detta spelår.

Östermalmsteatern är det nya namnet på den af direktör Ranft öfvertagna Olympiateatern.

Cirkus Variété på Djurgården har under senare hälften af augusti haft en stor »clou» med gästspelet af den berömda och behagliga balettdivan *Cléo de Merode*, »Danseuse étoile de l'Opera de Paris».

Berns' salonger. Detta etablissement 40-åriga tillvaro högtidlighölls den 1 augusti med konserter, illumination och en supé, till hvilken herr Hugo Berns inbjudit ett större antal gäster. I parken gafs då 1:a konserten af »Wismar-Hansa-orkestern»; isalongerna gafs extrakonsert af etablissementets orkester under dir. Aug. Meissners ledning under medverkan af »Stockholms Allmänna Sångförening».

Nordiska Annonsbyrå i Göteborg (C. E. Westholm) har under sommaren utsändt *Svensk-Norsk-Dansk-Finsk Annonsstaxa* 16:de upplagan, innehållande tidningars utgifningsdagar och utgifningstider jämte tidningars egna annonsuppgifter.

»**Orphei Drängars**» konserttur till Norge i juni månad under dir. Hedenblads ledning blef ett enda triumftåg. Operasångaren C. F. Lundquist medföljde som solist och blef öfverallt mycket firad. På vägen till Norge gäfvos konserter i Stockholm, Gefle, Hernösand, Sundsvall (2 kons.) och Östersund, hvarifrån färden ställdes till Trondhem, där kören konserterade den 12 juni. Första mottagandet i Kristiania var lika hjärtligt som stortadt. Banketter med festtal före-

kommo nästan öfverallt där sångarne uppträdde. I Kristiania gäfvos tre konserter. Dessutom gäfvos sådana i Kristianias grannstäder, såsom i Drammen, Tönsberg, Skien, Fredrikshald etc. Från sistnämnda stad afreste kören den 25 juni och lämnade så Norge samt gaf samma afton konsert i Venersborgs kyrka. Den 27 gafs konsert i Göteborg (Exercishuset) och följande dag afslöts turnéen med konsert i Sköfde. — Konserternas behållning var afsedd att bilda »Upsala universitets sångfond» till främjande af sångens idkande.

Förlofvade och gifta sångerskor. Under sommaren har förlofning ingåtts mellan fru Davida Afzelius och musikdirektör Bohlin samt mellan fröken Olga Berg och grosshandlaren Helmer Sjöstedt i Hjo. Båda dessa sångerskor äro bekanta från deras anställning vid Stockholmsoperan. Fröken Gerda Grönberg, mest bekant från operette-scenen och under senaste år anställd vid Ranfts teatrar, har ingått äktenskap med grosshandlaren Carl Rone i Kristiania.

Sommarkonserter. Utom »Orphei Drängars» särskildt här omnämnda sångarfärd har i sommar sällskapet T. T. (Thalias Tjänare), som under dir. Erik Åkerbergs ledning gjorde en så lycklig debut i Stockholm på sin konsert den 12 april, konserterat flerstädes i vårt land, började med konsert i Örebro och Eskilstuna under pingstdagarna, hvarefter följde en i Vesterås domkyrka tredjedag pingst. Kören har af platsbyråkritiken öfverallt skördat det högsta beröm.

Under juli månad har en konsertturné företagits af operasångaren *Åke Wallgren* i förening med musikdirektör *Knut Billberg* och violinisten *Carl Bredberg* från Göteborg. Kyrkokonserter ha af dessa gifvits i Åmål och Karlstad, Motala, Hjo, Alingsås, städer vid västkusten samt Ronneby.

Bad- och sommarorter i närheten af hufvudstaden ha ej heller blifvit alldeles lottlösa i fråga om konserter. Så har herr *Knut Nyblom* gifvit en »vis- och Bellmansafton» vid Rindö brunns- och badort i augusti. Herr *Oscar Bergström* har konserterat därstädes, i Vaxholm och på Utö. På Dalarö, hvars i år nybildade societet haft musikafton hvarje onsdag, har där hemmavarande baritonsångaren *John Husberg*, elev vid konservatoriet i operaklassen, ofta låtit höra sig och gifvit en egen konsert, därvid biträdd af en fröken Ekeblad, operasångerska i Halle, af svensk börd. Äfven operasångerskan fröken *Valborg Svärdröm* gaf där på sensommaren en musiksoaré.

I Vesterås gaf *Stockholms Allm. Sångförening* en matiné i domkyrkan den 12 juli och konsert på aftonen i

restaurangen Klippan. Operasångaren *Åke Wallgren* medverkade som solist.

Sångarfesten i Minneapolis. Operaartisterna fru Anna Hellström och herr John Forsell, hvilka inbjudits att som solister medverka vid denna fest i juli månad, ha med anledning däraf gjort sin första Amerikatur och vunnit stor framgång. Vid första konserten i The international Concert Hall i Minneapolis helsades de båda artisterna af 8,000 åhörare med stormande bifall. Hela konserten var en fullständig succés. Den svenska jättekören sjöng utmärkt under herr John Örtengrens ledning. Af enskilda musikklubbar togs priset af Svenska Glee-klubben från Chicago.

Pristäflan för manskvartetter. »Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande» har inbjudit svenska tonsättare till den sedvanliga nämnda pristäflan.

Prisen äro tre: 1:a å 500 kr., 2:a å 200 och 3:e å 100 kr. Vid bedömandet af kompositionerna tages i främsta rummet hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt sångernas lämplighet för vanligt röstomfång. Erfarenheten har nämligen gifvit vid handen att mera invecklade och med kontrapunktisk lärdom behandlade kompositioner oftast äro opraktiska. På samma gång som premierna i år blifvit höjda har villkoret för första priset borttagits, en anordning som torde komma att intressera våra kompositörer för denna täflan. Detta pris har förut endast kunnat tilldelas en körkomposition af större omfång. Såsom prisdomare fungera direktören för musik konservatorium d:r Vilh. Svedbom, förste hofkapellmästare Conrad Nordqvist och skriftställaren d:r Adolf Lindgren. Täflingskompositionerna skola vara inlämnade före den 1 december 1903 i Carl Johnns musikhandel, Järntorget 76, Stockholm.

Musikhistoriska museet (Nybrogatan 9), som under sommarmånaderna varit öppet endast en gång i veckan, kommer nu att, som förut, hållas öppet söndagar kl. 1—3 (entré 25 öre) och onsdagar kl. 1—4 (entré 50 öre). Museet, som från allmänhetens sida alltjämt omfattas med synnerligen lifligt intresse, har under senaste månaden genom gäfvor ökat med åtskilliga värdefulla föremål. Sålunda har bl. a. till instrumentsamlingen skänkts följande: af fröken Harrie von Düben en liten portativ orgel från mitten af 1700-talet — instrumentet, som tillhört den under sistlidne säsong aflidne operasångaren Gustaf Henrikson, är ej större än att organisten kunnat bära detsamma med sig på vägen till kyrkan; af stationsinspektör Victor Hedin i Avesta ett bygel-valthorn från

början af 1800-talet; af fru Mathilda Clevander, född Svanberg, en norsk vall-lur, 1,60 meter lång; af musik-handlare Bengt Dahlgren en »musette» eller »hautbois pastoral» (ett slags mindre oboe), en flageolet i form af en käpp af ebenholts samt 2 clown-citrör. Till porträttsamlingen har af Jenny Linds man, professor Otto Goldschmidt i London, skänkts 4 porträtt af hans världsberömda maka, däraf 2 gravyrer, samt af artisten Robert Haglund en af honom utförd etsning, hvaraf endast ett fåtal exemplar tagits, framställande Jenny Lind som Norma efter Södermarks oljeporträtt. Vidare har kassören i generalpoststyrelsen Fredrik Barthelsson skänkt åtskilliga porträtt, autografer och fragment af gradualer, hvarjämte äldre musikalier och notmanuskript lämnats af kammarmusikus Louis Möller, musikdirektör W. Th. Söderberg i Karlshamn samt anonyma giffvare.

Kristina Nilsson, grefvinnan Casa de Miranda, anlände vid midten af juli till Sverige och har, som vanligt, slagit sig ned hos sin brorson på Gårdsby. Vistelsen här tros komma att räcka till slutet af september. Hon var då ännu lidande af den fotvrickning, hvilken hon nyligen ådragit sig. — På sin 60-årsfödelsedag den 20 augusti var vår berömda landsmaninna föremål för en rik och mångfaldig hyllning.

Sundsvall. Hernösands musiksällskap har i början af sommaren gästtat här och vunnit en vacker seger med uppförandet den 1 juni af Mendelssohns oratorium »Elias». I sopranpartiet hade man nöjet få höra doktorinnan Ester Gadeliuss (Sidner), bördig från Hernösand, och Elias' parti sjöngs af den äfven i hufvudstaden bekante sångaren hr Oscár. Konserten ägde rum i kyrkan, som var fylld af åhörare.

Från våra grannland.

Norge. Edvard Griegs 60-årsfödelsedag den 15 juni firades flerstädes i landet högtidligt. På Trolldhaugen, nära Bergen, Griegs landtgård, samlades en mängd gäster och tal hölls för jubilarer, som den dagen fick mottaga mellan 200 och 300 telegram från Europa, Amerika och Afrika.

På Nationalteaterns orkesterkonsert var det fullt hus. Vid konsertens början utbragte Björnstjerne Björnson ett: Lefve Grieg! Då Grieg framträdde för att dirigera, reste sig publiken och hälsade honom med ändlöst jubel. Kapellmästare Halvorsen öfverräckte en lagerkrans från orkestern, kapellmästare Pathe en från tyska musici och professor Röntgen en från Amsterdamer Consertgebauw. Grieg höll därefter ett kort tal för

orkestern. Utanför konsertsalongen hade samlats en stor människomassa. Från en altan på ett hotell höll toldskrifver J. Lund ett tal å norska sångares vägnar, åtföljdt af sång af Bergens sangforening, hvarefter Grieg till slut talade för sångarne.

I Kristiania gafs en Griegkonsert af paret Bramsen-Sandal.

Civiläktenskap ingicks den 6 juni i Kristiania af violoncellvirtuosen Henry Bramsen och sångerskan fröken Marta Sandahl, hvilka konserterat i Norge under sommaren.

Helsingfors. Operasångerskan Aino Achté-Renvall konserterar här den 12 och 15 sept. Hennes rika program kommer bl. a. att innehålla flera nya sånger af finska kompositörer. Så har Jean Sibelius skrivit en stor gripande sång i diss-moll, »Höstkväll», text af Viktor Rydberg, Armas Järnefelt en grandios anlagd, balladartad sång i ess-moll, »En drömmars sång till lifvet», samt en strålande solig, förtjusande sång i g-dur, »Vattendropen». Oskar Merikanto har sändt 3 sånger, hvilka utmärka sig genom rik melodisk färgning och torde bli favoriter hos den stora publiken; Selim Palmgren en vacker egendomlig drömvisa och Erkki Melartin en poetisk sång, »Sie singt».

Köpenhamn. Kungl. teaterns säsong 1903—1904 öppnades den 1 september med Shaksperes »En vintersaga», ånyo instuderad. Under första veckan bjudes vidare som nyhet på repertoaren »Prinsessen på ärten», opera i en akt af Aug. Enna och P. A. Rosenberg (första gången) samt balletten »Sylfiden» i ny utstyrel.

För öfrigt förberedes uppförandet af följande nyheter och ånyo instuderade verk på operans område: Jo lanthe» af Tschaiowsky, »Mignon» af Thomas, »Spanska studenter» af Lange-Müller, »Kain» (1:a g.) af d'Albert, »Norma» af Bellini, »Wilhelm Tell» af Rossini, »Den hvide dame» af Boieldieu, »Ragnarok» (Götterdämmerung) 1:a g. af Richard Wagner.

Baletter: »Perse» af C. Christensen och Osiir (1:a g.), »Toreadoren» och »Valkyrien» af Bournonville.

Den österrikiske sångaren Naval, nu engagerad i Berlin, kommer att uppträda i operorna »Faust», »Mignon», »Cavalleria rusticana», »Carmen» och »Romeo och Julia».

En ny operett af den bekante danske kompositören och musikrecensenten Charles Kjerulf, »Kaserne-Arrest», har under sommaren gjort stor lycka vid sin premiär i Tivolis glassalong.

Från andra land.

Berlin. Bland nyheter som väntas på kgl. operan här befinner sig också W. Stenhammars »Fest auf Solhaug».

Frankfurt am Main. En storartad täflan mellan tyska sångkörar ägde här rum i början af juni. Ej mindre än 34 särskilda körer med 6000 sånger uppträdde i täflan under närvaro af kejsaren och kejsarinnan. Berliner Lehrergesangverein erhöi första priset, en af kejsaren förärad kedja. En svår »priskör» var för täflan komponerad af en — öfverstelöjtnant Georg Messner. Denna kör sjöngs af alla de täflande föreningarna. Flere af dessa vunno för öfrigt pris och hederserkännande. (Öfriga notiser från grannland och utlandet måste sparas till ett följande nummer.)

Dödsfall.

Apelbom, Harald Fredrik, f. d. skådespelare och tenorsångare, född i Stockholm 15 mars 1836, afled den 24 juli. Redan 1858 engagerades han vid d. v. Mindre teatern i Stockholm, tillhörde sedan andra teatersällskap, var mellan 1868 och 1884 fäst vid Svenska teatern i Helsingfors. Bland roller, i hvilka han uppträdde, märkas Tonio i »Regementets dotter», Lyonel i »Martha», Max i »Friskytten», Sylvain i »Villars dragoner», Fenton i »Muntra fruarna», Gomez i »Nattlägret i Granada», Nemorino i »Kärleksdrycken», Elvino i »Sömnångerskan», Ange Pitou i »Madame Angots dotter», m. fl. De senaste åren ägnade han sig endast åt konsert- och teateragentur.

Kindlundh, Gustaf Edvard, sångare, född 23 dec. 1851, afled i Norrköping den 18 augusti. I nära 30 år har han konserterat på olika platser i gamla och nya världen och tillhörde de sista 20 åren den bekanta Luttemanska kvintetten.

Wagner, Richard Julius, skådespelare och f. d. teaterdirektör, född 3 febr. 1841 i Stockholm, afled 1 aug. å Ramlösa brunn. Som 20-årig började han sin teaterbana hos Edvard Stjernström vid Mindre teatern och, efter att ha uppträdt på åtskilliga scener i Sverige och Norge hade han engagement hos Stjernström vid Nya teatern 1875—1883. Därefter blef han direktör för Södra teatern i kompaniskap med hr A. Bosin, sedan med H. Christiernsson och slutligen ensam direktör därstädes. De båda firmorna innehade därjämte under flere år Djurgårdsteatern. På senaste år har Wagner sällan beträdd scenen, sist hos dir. Selander på Olympiateatern i »Lifvet på landet». Wagner var en god komisk skådespelare och en sympatisk personlighet.

Kungliga Musikkonservatoriet i Leipzig.

Antagningspröfningen eger rum **Onsdag, Torsdag och Fredag den 23, 24 och 25 September 1903** förmiddagen kl. 9 till 12. De som söka att varda antagna skola personligen anmäla sig på konservatoriets byrå **Tisdagen den 22 September**. Undervisningen omfattar alla grenar af musikalisk konst, nämligen: Piano, samtliga Stråk- och Blåsinstrument, Orgel, Konsertsång och dramatisk operautbildning, Kammar-, Orkester- och Kyrklig musik samt Musikhistoria och Teori.

Prospekt på tyska och engelska utlemnas gratis.

Leipzig i Juli 1903.

Direktionen för Kungl. Musikkonservatoriet

D:r RÖNTSCH.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, öfver gården 1 tr. upp.

Höstterminen börjar den 17 September.

Anmälningar mottagas den 15 och 16 Sept. kl. 1—3 samt $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 e. m. Efter den 17 Sept. anmälning- och mottagningstid Måndagar och Torsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3. Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Hedvig Svensons Musikskola.

Höstterminen börjar Lördagen den 19 September.

Anmälningar mottagas från den 14 till den 18 September alla dagar kl. 2—4 och 5—6 e. m. Därefter Tisdagar och Fredagar kl. 2—3 e. m. Prospekt tillhandahålles.

Hedvig Svenson,

Storgatan 46, 2 tr. Tel. Östermalm 34 28.

Richard Anderssons Musikskola.

Höstterminen börjar den 21 Sept. Anmälningdagar: Torsdagen den 17 och Fredagen den 18 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3 e. m. alla dagar från och med den 21 Sept. Richard Anderssons mottagning: Onsdagar och Lördagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.
(G. 158810.)

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULD MEDALJ »för utmärkta flyglar och pianos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)

Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande

inbjuder härmed svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster.

Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text efter fritt val och utan ackompanjemang, förbehållande sig sällskapet ägande- och förlagsrätt till de arbeten, som blifva prisbelönade. Vid bedömandet af de insända kompositionerna tages hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt kompositionernas lämplighet för vanligt röstomfång.

Täfflingsprisen äro nio:

1 1:sta pris å 500 kronor,

1 2:dra pris å 200 kronor, samt

1 3:dje pris å 100 kronor,

och äger Styrelsen, på prisnämndens förslag, rätt att i stället för ett andra pris utdela ytterligare två tredje pris å 100 kronor vardera.

Icke prisbelönad men lämplig komposition kan efter öfverenskommelse inköpas till kvartettsamlingen.

Såsom prisdomare fungera, enligt benäget åtagande, Herrar Direktören för Musikaliska Akademien Fil. Doktor Vilh. Svedbom, Förste Hofkapellmästaren Conrad Nordqvist och Fil. Doktor Adolf Lindgren.

Kompositionerna skola före den 1 December innevarande år insändas till Carl Johnns Musikhandel, Järntorget N:r 78, Stockholm, och skola kompositionerna vara försedda med tydligt skrifvet motto, där af afskrift skall finnas å ett medföljande, försegladt kuvert, innehållande kompositörens namn och fullständiga adress. Rätt förbehålles att vid tillämnadt inköp bryta den till kompositionen hörande namnsedeln. Stockholm i Juni 1903.

STYRELSEN.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönisehs världsberömda Flyglar och Pianinos.

Innehåll: Tvenne 50-åringar: Emil Sjögren och Richard Henneberg. — Musik-korrespondens från Kina: Australian Lilliput Co. af Anteros. — Till fru Anna Hellström vid sängarfesten i Minneapolis i juli 1903. Dikt af Dr John A. Enander. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser.